

Dosarul nr. 2ra-1160/18

Prima instanță: Jud. Buiucani, mun. Chișinău (jud. A. Negru)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Bostan, V. Negru, A. Pahopol)

Î N C H E I E R E

8 august 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul:
judecătorii:

Tatiana Vieru
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Mihail Buia împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei și încasarea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 20 iunie 2017 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea de apel declarată de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și s-a menținut hotărârea din 8 septembrie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău,

c o n s t a ț ă :

La 20 aprilie 2016 Mihail Buia, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei și încasarea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 1 august 2012 a depus o cerere de chemare în judecată împotriva Primarului or. Cahul, Petru Burlacu și arhitectului or. Cahul, Rodica Arsenii, solicitând recunoașterea ca fiind ilegal refuzul primarului și a arhitectului-șef al or. Cahul de a-i elibera autorizație de construire, obligarea de a-i semna și elibera autorizație de construire pentru finalizarea construcției blocului locativ din Prospectul Republicii 15/4, or. Cahul, precum și încasarea, în mod solidar, a prejudiciului material în mărime de 3 260 194 de lei și a prejudiciului moral în mărime de 1 000 000 de lei.

A menționat că, această cerere, a fost înaintată și examinată în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000. Iar, art. 23 alin.(2) din aceeași Lege, prevede că, instanța fixează data judecării pricinii în fond în termen rezonabil, dacă legea organică nu dispune altfel.

A specificat că, abia la 16 martie 2015, instanța de judecată a pronunțat hotărârea pe cauza dată (intentată la 1 august 2012), care la 9 aprilie 2015 a fost contestată cu

apel de către pârâți. La 26 februarie 2016, Curtea de Apel Cahul a admis apelurile declarate de apelanți/pârâți și a modificat hotărârea instanței de fond în sensul micșorării cuantumului prejudiciului moral încasat, de la suma de 50 000 de lei la 3 000 de lei de la fiecare.

A susținut că, termenul rezonabil de examinare a cererii de chemare în judecată i s-a încălcat prin tergiversarea examinării cauzei respective, fiindu-i create obstacole în exercitarea drepturilor sale constituționale și garanțiilor prevăzute de lege.

A afirmat că, în situația în care conform prevederilor legale, cererile înaintate în contencios administrativ, urmează a fi examinate în termeni restrânși, instanțele de judecată neîntemeiat au tergiversat examinarea cererii de chemare în judecată, pe parcursul anilor 2012-2016.

A explicat că, judecarea cauzei a derulat cu mai multe omisiuni și încălcări procedurale din partea instanțelor de judecată, cu multiple amânări ale ședințelor de judecată, inclusiv din cauza neprezentării participanților la proces, ceea ce a dus la întâzieri nejustificate de judecare a cauzei.

Reclamantul a solicitat constatarea încălcării dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei civile nr. 3-132/12 intentată la 1 august 2012 și încasarea de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova a prejudiciului moral în mărime de 1 000 000 de lei.

Prin hotărârea din 8 septembrie 2016 a Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău, acțiunea depusă de Mihail Buia a fost admisă parțial.

S-a constatat încălcarea dreptului subiectiv al cet. Mihail Buia la judecarea în termen rezonabil a cauzei civile nr. 3-132/12, în perioada 1 august 2012 – 15 iunie 2016.

S-a încasat de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul lui Mihail Buia suma de 1500 de lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei civile. În rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 20 iunie 2017 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de apel declarată de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și s-a menținut hotărârea din 8 septembrie 2016 a Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău.

La data de 15 martie 2018, Ministerul Justiției al Republicii Moldova a declarat recurs împotriva deciziei din 20 iunie 2017 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a indicat că, consideră hotărârile instanțelor ierarhic inferioare neîntemeiate și pasibile de a fi casate.

A specificat că, instanțele de judecată pe parcursul examinării cauzei în care se pretinde încălcarea termenului rezonabil, au ținut cont de principiul contradictorialității și egalității părților în drepturile procedurale, au creat condiții egale părților pentru exercitarea drepturilor lor.

Totodată, recurentul a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă integral.

Conform art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 20 iunie 2017, dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurent la dosar lipsesc.

Astfel, recursul declarat la data de 15 martie 2018, este în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85).

Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de

totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Tatiana Vieru

judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu